

مهاجرت افغان به خارج از کشور عوامل و پیامدها

دکتور سیدعلی اقبال^۱ و عایشه شفیق^۲

DOI: 10.64104/v10.Issue17.n25.2025

چکیده

مهاجرت افغان‌ها به خارج از کشور پدیده‌ای پیچیده و چندبُعدی است که در نتیجه‌ی سال‌ها جنگ، مشکلات سیاسی و بحران‌های اقتصادی شکل گرفته و میلیون‌ها نفر را به ترک سرزمین خود واداشته است. این پژوهش به بررسی عوامل مؤثر بر مهاجرت افغان‌ها، پیامدهای اقتصادی و اجتماعی این روند و فرصت‌های ناشی از آن می‌پردازد. با در نظر گرفتن واقعیت‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که مهاجران افغان با آن‌ها مواجه‌اند، این مطالعه چالش‌ها، فرصت‌ها و نقش دولت افغانستان در مدیریت این فرآیند را تحلیل می‌کند.

روش این تحقیق کیفی و مبتنی بر مطالعات کتابخانه‌ای است. برای گردآوری داده‌ها، از منابع معتبر علمی، گزارش‌های منتشر شده توسط نهادهای بین‌المللی و سایر منابع معتبر علمی می‌باشد. در کنار مطالعات کتابخانه‌ای، برای غنای بیشتر داده‌ها، از ابزار مصاحبه در میان جمعی از مهاجران افغان مقیم ایران و ترکیه استفاده شده است تا دیدگاه‌ها و تجربیات آن‌ها به شکل میدانی تحلیل گردد. همچنین، مصاحبه‌های هدفمند با برخی از مهاجران به شناسایی آثار روانی مهاجرت کمک کرده است.

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که عوامل مختلف اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و امنیتی برای مهاجرت نقش دارند، نتایج بدست آمده می‌تواند به سیاست‌گذاری‌های کارآمد برای کاهش مهاجرت‌های غیرقانونی، بهبود شرایط مهاجران افغان در کشورهای مقصد و بهره‌گیری از فرصت‌های ناشی از این روند کمک کند.

واژگان کلیدی: مهاجرت افغان‌ها، عوامل مهاجرت، پیامدهای مهاجرت به خارج، افغانستان

۱. استاد پوهنتون تعلیم و تربیه کابل. saiqbal.edu@gmail.com

۲. محصل سابق پوهنځی طب پوهنتون دعوت. ayesha.shafiq224@gmail.com